

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้ และมีคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวม ดังนั้นหากจะดูคุณภาพการศึกษา จึงควรดูที่เป้าหมายปลายทาง คือ คุณภาพของผู้จบการศึกษาว่าต้องมีความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติต่าง ๆ อย่างน้อยต้องครบถ้วนตามหลักสูตรกำหนด เนื่องจากการพิสูจน์คุณภาพผู้เรียนที่จบการศึกษาต้องอาศัยเวลา ดังนั้นกระบวนการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพและยั่งยืน จึงเป็นสิ่งที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง ผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่า เมื่อบุตรหลานจบการศึกษาจากสถาบันแห่งนั้น ๆ แล้ว จะเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้าไปตามกระแสโลกาภิวัตน์

กฎกระทรวงว่าด้วย ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา กล่าวถึง ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา หลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1) การประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนากิจกรรม/โครงการพัฒนาที่สนองตอบต่อสภาพความจริง ความเป็นไปได้ในการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้งสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นความรับผิดชอบของทุกคนในเรื่องขั้นตอนและรายละเอียดในการประเมินคุณภาพภายในนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพ

การศึกษาภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และต้องเป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด ดังนั้นจึงได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงที่ออกไปแล้ว และให้ใช้กฎกระทรวงที่ปรับใหม่ คือ กฎกระทรวงที่ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทนโดยหลอมรวมการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน กฎกระทรวงฉบับนี้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจนขึ้นโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 8 ประการ ดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2549 : 6)

ผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ทำให้เกิดการสื่อสารไร้พรมแดนหรือเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร (Information Technology) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้บุคคลต้องมีการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับยุคและสมัย การที่บุคคลจะเรียนรู้และปรับตัวได้ดีอันเนื่องมาจากการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และการศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็นต้องมีระบบการศึกษาและการจัดการระบบที่ดี มีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านการบริหารจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาครู การพัฒนาสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ยุทธวิธีในการทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้ดีเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และผลกระทบที่สำคัญจากการสื่อสารที่ไร้พรมแดน ทำให้ประเทศไทยมีการรับรู้และตื่นตัวในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาให้ทัดเทียมต่อประเทศตะวันตก ความคาดหวังของสังคม ความต้องการของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการมีส่วนร่วมทางด้านการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก สิ่งเหล่านี้ได้ถูกระบุในกฎหมายรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการศึกษา ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 9 (3) ได้กำหนดการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักที่สำคัญข้อหนึ่งคือ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา โดยมาตรา 31 ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา

จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

ดังนั้น สิ่งสำคัญที่สุดในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน คือ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ (2548 : 145) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันองค์กรได้ให้ความสำคัญกับระบบสารสนเทศและการจัดการสารสนเทศ เพราะระบบสารสนเทศถือว่าเป็นเครื่องมือหลักขององค์กร เป็นสัญญาณเตือนภัยขององค์กร และใช้ในการตรวจสอบสถานภาพขององค์กร แต่ผู้บริหารที่ใช้สารสนเทศเป็นนั้นมีเพียงจำนวนน้อย ส่วนใหญ่จะรู้แต่วิธีการแสวงหาสารสนเทศ แต่ขาดทักษะการนำความรู้มาใช้ประโยชน์ ซึ่ง หนูม้วน ร่มแก้ว (2549 : 171) ได้กล่าวถึงความจำเป็นและความสำคัญของระบบสารสนเทศไว้ว่า ระบบสารสนเทศเป็นเทคโนโลยีประเภทใช้สื่อหลายประเภทรวมกัน โดยมีเครื่องมือ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งใช้ในการประมวลผลข้อมูล จัดเตรียมเอกสาร ส่งข้อความหรือจดหมายไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์อื่น ๆ ที่อยู่ใต้อุปกรณ์เดียวกัน ระบบสารสนเทศจึงเป็นการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการนำไปใช้ในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้นหรือช่วยในการตัดสินใจ โดยที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2546 : 10) ได้สรุปว่า ข้อมูลและสารสนเทศนับเป็นส่วนสำคัญในการบริหารองค์กรในการตัดสินใจใด ๆ ก็ตามหากพิจารณาโดยหลักการของการตัดสินใจที่ดีนั้น ควรเป็นการตัดสินใจโดยหลักการและเหตุผล ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศเป็นพื้นฐานประกอบการตัดสินใจ สารสนเทศจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการกำหนดนโยบายและการบริหารการวางแผนพัฒนา และการติดตามประเมินผลแผนงาน โครงการต่าง ๆ นอกจากนี้ข้อมูล และสารสนเทศยังนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบสภาพการทำงานของผู้บริหาร และหน่วยงานเป็นเครื่องช่วยปรับทิศทาง และแนวทางการตัดสินใจและเป็นเกราะป้องกันการใช้ดุลยพินิจเฉพาะบุคคล

การศึกษาเอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้องข้างต้น สรุปได้ว่าระบบสารสนเทศมีความจำเป็น มีบทบาทและมีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารจัดการการศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการจัดระบบสารสนเทศในขั้นตอนต่าง ๆ ได้แก่ การศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการข้อมูลตามมาตรฐานการศึกษา การรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูลการประมวลผลหรือการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดระบบสารสนเทศ การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ และการรายงานผลข้อมูลสารสนเทศ การจัดระบบสารสนเทศตามขั้นตอนดังกล่าวจะส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ยังให้ความสำคัญของระบบข้อมูลสารสนเทศว่า เป็นองค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเนื่องจากสารสนเทศมีส่วนช่วยในการตัดสินใจการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

สารสนเทศช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารในการวางแผนการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานตามระบบสารสนเทศยังพบปัญหาหลายประการ คือ การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในระบบสารสนเทศ ไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง ขาดวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ปัญหาการนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ปัญหาต่าง ๆ ก็ยังรอคอยการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้ระบบการทำงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งปัญหาเรื่องจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในแต่ละแห่งย่อมแตกต่างกันออกไปตามสภาพการณ์

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ เพื่อให้ได้ข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายใน ดังนี้

1. การกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ก้าวหน้าต่อไป
2. สามารถนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความสามารถและความพร้อมของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ไว้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการนำข้อมูลไปใช้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 119 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1907 : 608 อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี, 2553 : 109) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 91 โรงเรียน กำหนดให้ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานระบบสารสนเทศของโรงเรียน ๆ ละ 5 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

2.3 ตัวแปรที่ศึกษา

2.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.3.1.1 วุฒิการศึกษา

1) ปริญญาตรี

2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

1) ต่ำกว่า 10 ปี

2) 10 ปีขึ้นไป

2.3.1.3 ขนาดโรงเรียน

1) ขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)

2) ขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน)

3) ขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

2.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ไว้ 6 ด้าน ได้แก่

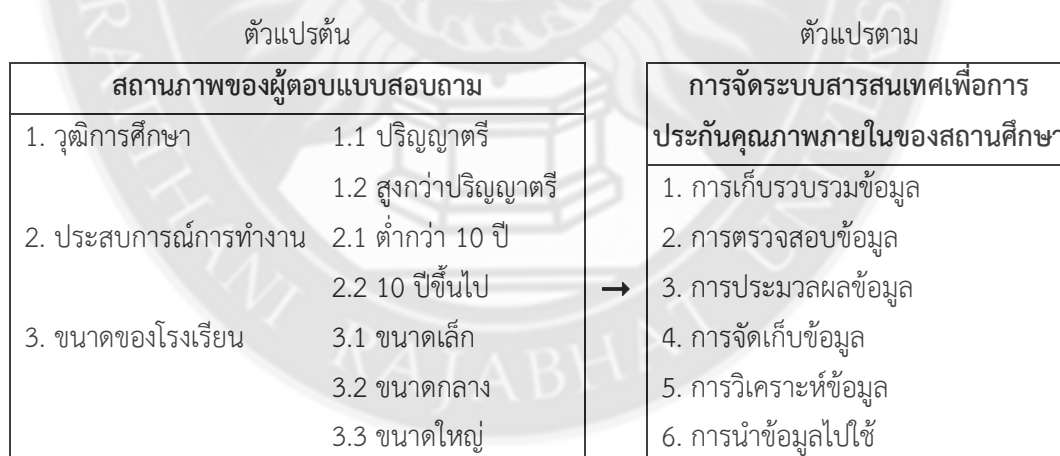
2.3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.2.2 การตรวจสอบข้อมูล

- 2.3.2.3 การประมวลผลข้อมูล
- 2.3.2.4 การจัดเก็บข้อมูล
- 2.3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 2.3.2.6 การนำข้อมูลไปใช้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ไว้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการนำข้อมูลไปใช้ ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการนำข้อมูลไปใช้

2. การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ไว้ดังนี้

ระบบสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลหรือวิเคราะห์ต่าง ๆ และสามารถ
ใช้ประโยชน์ในการประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์และสามารถคาดการณ์
ในอนาคตได้ โดยรวมข้อมูลระบบสารสนเทศ คือ การจัดกระทำข้อมูลให้เป็นระบบ ระเบียบ ระบบ
ของการจัดเก็บ ประมวลผลข้อมูล โดยอาศัยบุคคลและเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการ เพื่อให้
ได้สารสนเทศที่เหมาะสมกับงาน สารสนเทศที่ได้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ต่อผู้บริหารเพื่อใช้ประโยชน์
ในการตัดสินใจ การวางแผน หรือนำไปใช้ในการสื่อความหมายให้บุคคลอื่นเข้าใจ

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการควบคุมคุณภาพตรวจสอบคุณภาพ
และประเมินคุณภาพอย่างมีระบบ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภท
การศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น
เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่า สถานศึกษานั้น
สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงาน
ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐาน
การศึกษาของสถานศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความเชื่อมั่น
และความพึงพอใจแก่นักเรียนและผู้ปกครอง ประชาชน และสังคม โดยรวมว่าสถานศึกษาสามารถจัด
การศึกษาให้ผู้เรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร

ระบบการประกันการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานโดยยึดหลักการ
มีส่วนร่วม 8 ประการ ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดระบบบริหาร
และสารสนเทศ 3) การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา 4) การดำเนินงาน
ตามแผนพัฒนาสถานศึกษา 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษา 6) การประเมินคุณภาพ
การศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี 8) การพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หมายถึง
กระบวนการและขั้นตอนในการจัดทำเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา มี 6 ด้าน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล หมายถึง การวางแผน กำหนดขอบข่ายลักษณะของข้อมูล
กำหนดวัตถุประสงค์ก่อนการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งที่มาต่าง ๆ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย
แต่งตั้งบุคลากรในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการบริหารอย่างชัดเจน มีนโยบายผู้บริหารโรงเรียนและ

ผู้ปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศเป็นผู้วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลจัดสรรงบประมาณประชุมชี้แจงแก่บุคลากรที่ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่จัดลำดับความสำคัญความจำเป็นของข้อมูลใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกำหนดแบบสำรวจข้อมูลโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย มีการประชุม นิเทศ และติดตามการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบเพื่อการประมวผลในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2. การตรวจสอบข้อมูล หมายถึง การวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนในการตรวจสอบข้อมูลเพื่อการบริหารไว้อย่างชัดเจน มีที่ปรึกษาในการตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องสมบูรณ์ มีการแต่งตั้งบุคลากรในการตรวจสอบข้อมูล บันทึกข้อมูลเป็นหลักฐานในการรับส่งข้อมูลทุกครั้ง จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ กำหนดเวลาในการตรวจสอบข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลกับแหล่งข้อมูลอื่นหรือหน่วยงานอื่น มีการตรวจสอบความสัมพันธ์ของข้อมูลเก่าและข้อมูลใหม่ ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของงานการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ผ่านกระบวนการในการจัดเก็บด้วยวิธีการหรือเครื่องมือที่ถูกต้องได้มาตรฐานและตรวจสอบความถูกต้อง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลก่อนเก็บรวบรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

3. การประมวผลข้อมูล หมายถึง การวางแผน แนวปฏิบัติ ขอบข่ายข้อมูลและกำหนดระยะเวลาในประมวผลข้อมูล แต่งตั้งบุคลากรในการประมวผลข้อมูลเป็นชุดเดียวกับผู้เก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล มีงบประมาณในการประมวผลข้อมูล ประมวผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ประมวผลข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการใช้งานด้วยวิธีการหรือเครื่องมือที่หลากหลาย ทำดัชนีป้ายชื่อกำกับหมวดหมู่สารสนเทศเพื่อความสะดวกในการค้นหา พัฒนาคู่มือให้มีความรู้และทักษะในการประมวผลข้อมูล มีการส่งสื่อสารข้อมูลหรือการแจกจ่ายข้อมูลในการประมวผลข้อมูล และมีการประชุม นิเทศ และติดตาม การประมวผลข้อมูลเพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

4. การจัดเก็บข้อมูล หมายถึง การวางแผนและกำหนดแนวปฏิบัติการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ จัดตั้งศูนย์สารสนเทศในโรงเรียน แต่งตั้งบุคลากรประจำศูนย์สารสนเทศในโรงเรียน มีการจัดเก็บข้อมูลที่สมบูรณ์ตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย จัดระบบการจัดเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศไว้เป็นหมวดหมู่ และมีระบบค้นหาข้อมูลที่แม่นยำ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้เอกสารรายงานข้อมูลสถิติแฟ้มข้อมูล นำเสนอการจัดเก็บข้อมูลโดยใช้ป้ายนิเทศ แผ่นพับ จัดสรรงบประมาณ จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศโดยใช้วิธีทัศน์หรือแผ่นวีดิทัศน์และคอมพิวเตอร์ มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง มีการกำกับและติดตามการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง การแต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบ จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเพียงพอและทันต่อการเปลี่ยนแปลง กำหนดแนวปฏิบัติขั้นตอนและ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศตามความเร่งด่วนของการนำไปใช้นำเสนอข้อมูลที่ยืดต่อความเข้าใจ จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเพียงพอและต้นต่อการเปลี่ยนแปลง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติที่หลากหลาย โดยใช้โปรแกรมต่าง ๆ วางแผนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติที่หลากหลาย กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเหมาะสมกับข้อมูลที่จัดเก็บและประชุม นิเทศ และติดตามการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

6. การนำข้อมูลไปใช้ หมายถึง การนำสารสนเทศไปใช้ควบคุม กำกับ ติดตามและดูแลงานเพื่อการรายงานและประกอบการตั้งงบประมาณ นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนงานพัฒนาสถานศึกษา จัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่เสนอข้อมูล และสารสนเทศ มีงบประมาณในการสนับสนุนการเผยแพร่ นำข้อมูลและสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรับรองการประเมินจากหน่วยงานภายนอก นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา บริการข้อมูลด้วยระบบเทคโนโลยีในภายใต้การบริการของผู้ดูแล มีการนำข้อมูลที่ได้ทำการติดตามและประเมินผลมาปรับปรุงงานบริการสารสนเทศของสถานศึกษาให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบงานระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

วุฒิการศึกษา หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิกศษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานสอนของครูผู้สอน ในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำแนกเป็นต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

ขนาดโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันโดยใช้จำนวนนักเรียนตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550 : 26) ได้แก่

1. โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน
2. โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121 - 300 คน
3. โรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียน 301 คนขึ้นไป

All Right Reserved